

Descripció	Mitjançant la comprensió del text i la reflexió, es comprendrà que hi ha accions que la ciutadania global pot dur a terme per transformar la realitat i fer justícia.
Temàtiques	Dret a la salut, accés a medicaments, pandèmies, patents, poder de la ciutadania global.
Objectius	Reconèixer la importància que té poder accedir als medicaments per reduir la pobresa. Identificar els mecanismes i els actors que impedeixen l'accés universal als medicaments. Reconèixer el poder que pot arribar a tenir la ciutadania global.
Temporalització	Una hora.
Continguts	Conceptes: pandèmies, patents, genèrics, beneficis econòmics. Procediments: lectura comprensiva, debat. Actituds: la força de la ciutadania global.
Material	Paper i material per escriure.
Documentació	Text "Sí que es pot".
Desenvolupament	<ul style="list-style-type: none"> • Es llegirà el text "Sí que es pot" i es comentarà en grup. • Es respondrà el qüestionari individualment o col·lectivament. • S'elaboraran col·lectivament unes propostes.
Orientacions	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat recomanada per a tots els nivells. • Amb el text "Sí que es pot", es pretén donar arguments al tan conegut "no s'hi pot fer res". L'exemple de Sud-àfrica va significar un petit triomf, però lamentablement la població civil internacional, la ciutadania global, es "mou" en moments puntuals i en temps determinats, en "campanyes". No està permanentment "en acció". • Es demana, com a exercici de síntesi, que entre tots s'elabori una llista de reivindicacions, el més realista possible, per solucionar aquests problemes. Seria bo que en sorgissin algunes d'aquestes: <ul style="list-style-type: none"> A les indústries farmacèutiques <ul style="list-style-type: none"> • Invertir més en els països en desenvolupament per ajudar les persones que viuen en la pobresa. • Establir un clar compromís de respecte cap als estàndards ètics en els assaigs clínics, encara que les lleis locals siguin permissives. • Oferir preus més baixos als països en desenvolupament de manera sistemàtica i transparent. • Acordar una major flexibilitat en el compliment de les lleis que regeixen la protecció de patents i els drets de propietat intel·lectual als països pobres. Deixar de pressionar per aconseguir regles més dures en els acords comercials regionals amb aquests països, perquè la indústria dels genèrics pugui produir i vendre versions més barates dels nous medicaments.

Als governs dels països industrialitzats o enriquits

- No utilitzar sancions comercials per exigir alts nivells de protecció de les patents als països pobres.
- No defensar a l'OMC els interessos empresarials per sobre de la salut de les persones.

A l'OMC

- Escurçar la durada de la protecció de les patents sobre productes farmacèutics bàsics.
- Assegurar l'aplicació efectiva del dret d'importació de genèrics, i permetre'n als països productors l'exportació per raons de salut pública.

Per tant, la pregunta que cal fer és: Es poden permetre el luxe de no complir el que estem demanant?

Les reivindicacions poden plasmar-se en un mural que, al costat d'un altre sobre els problemes sanitaris més rellevants, s'exposi a l'Institut, al centre social, etc.

SÍ QUE ES POT

La SIDA representa una emergència nacional a Sud-àfrica, on es preveu que reduirà l'esperança de vida en 20 anys cap al 2010. No obstant això, els esforços per subministrar medicaments genèrics més barats han topat amb recusacions legals efectuades per empreses extraordinàriament poderoses.

A Kenya, la quarta part de la població adulta és VIH positiva, però menys d'un 2% rep tractament antiretroviral. Si el país pogués importar de Tailandia Fluconazol, usat per tractar la

Mundial del Comerç (OMC) s'ha estat realitzant amb el teló de fons d'una intensa campanya duta a terme per la indústria farmacèutica, que pot erosionar la protecció de la salut pública que ofereixen les disposicions sobre salvaguardes. Aquesta campanya ha estat dirigida pel Pharmaceutical Research and Manufacturers of America (PhRMA), un dels lobbies industrials amb major influència política i millor finançats del món. La principal causa del poder de PhRMA és la seva influència sobre la Representació Comercial d'EUA (USTR).

© Intermón Oxfam

© Intermón Oxfam

Davant d'aquest enorme poder, la societat civil internacional (la ciutadania global) es va mobilitzar contra aquesta vergonyosa injustícia. El cas de Sud-àfrica és un bon exemple del poder d'un govern quan s'uneix a la societat civil internacional en defensa del dret a la salut. El 1997, el president Mandela

va introduir una reforma legal que permetia comprar medecines més barates per combatre la SIDA, la tuberculosi i altres malalties infeccioses. Trenta-nou empreses farmacèutiques van iniciar un procés legal que va obligar a paraitzar aquestes compres. En aquests tres anys van morir a causa de la SIDA 400.000 persones. El resultat d'aquesta important pressió pública va ser aconseguir una victòria sense precedents a la Conferència Ministerial de l'OMC, que va tenir lloc a Doha (2001) i en la qual es va reconèixer amb claredat el dret de tots a la salut pública.

que permetia comprar medecines més barates per combatre la SIDA, la tuberculosi i altres malalties infeccioses. Trenta-nou empreses farmacèutiques van iniciar un procés legal que va obligar a paraitzar aquestes compres. En aquests tres anys van morir a causa de la SIDA 400.000 persones. El resultat d'aquesta important pressió pública va ser aconseguir una victòria sense precedents a la Conferència Ministerial de l'OMC, que va tenir lloc a Doha (2001) i en la qual es va reconèixer amb claredat el dret de tots a la salut pública.

Més recentment, el gegant farmacèutic Glaxo Smith Kline, ha amenaçat d'actuar contra els importadors de productes mèdics a Ghana i Uganda. El seu "delicte": tractar d'importar còpies del seu medicament patentat Combivir, un antiretroviral per al tractament del VIH, a menys d'un terç del preu del producte de marca.

Va quedar i queda per resoldre el dret d'un país d'exportar genèrics a un altre que vulgui prendre mesures en benefici de la salut pública i que no tingui capacitat de produir-los. Queda molt per fer.

No es tracta de casos aïllats. L'aplicació de les normes sobre patents de l'Organització

*Si volem donar una solució definitiva a aquest problema, què han de fer ...
... les indústries farmacèutiques?
... els governs dels països industrialitzats?
... l'OMC?*